

วัสดุผนังจากใยกล้วย

Wall Materials from Banana Fiber.

ศิริพร จรรย์* และโสภา วิศิษฐ์ศักดิ์

ภาควิชา นวัตกรรมอาคาร คณะ สถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์ กรุงเทพฯ

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อนำใยกล้วยซึ่งส่วนใหญ่ในการนำต้นกล้วยมาใช้ในทางเกษตรจะใช้ผล และใบเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งในวงจรของต้นกล้วยเมื่อออกผล 1 ครั้ง จะทำให้ไม่สามารถออกผลได้อีกแต่ในส่วนของลำต้นนั้นก็จะตัดทิ้ง จึงนำใยกล้วยที่ได้จากลำต้นมาสร้างผลิตภัณฑ์ ที่สามารถใช้ประโยชน์ได้ จากคุณสมบัติของใยกล้วยและศึกษาวิธีการผลิตที่เหมาะสม ศึกษาคุณสมบัติทางด้านกายภาพที่มีความเหนียว เมื่อนำมาอัดกับวัสดุประสาน คือแป้งจากมันสำปะหลังที่ผลิตเองโดยปราศจากการฟอกให้ขาว แล้วจึงทำการทดลองผลิตแผ่นวัสดุผนัง โดยใช้วัสดุข้างต้นเป็นตัวตั้งต้น และทดสอบเปรียบเทียบคุณสมบัติทางด้านกายภาพ ทดสอบความหนาแน่น ทดสอบโมดูลัสแตกร้าว ทดสอบความชื้น ทดสอบการพองตัวความหนา โดยเปรียบเทียบ กับมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมแผ่นขึ้นไม้อัดชนิดอัดราบ (มอก. 876-2547) แผ่นขึ้นงานที่ผลิตเพื่อทดสอบมีขนาด 15x15x1 ซม. ใช้ความหนาแน่น 400 กก./ลบ.ม อัดราส่วนจะแปรผันตามผลของการทดสอบ เพื่อให้ได้ปริมาณสัดส่วนประกอบแผ่นขึ้นงาน เช่น การสัดส่วนใยกล้วย : ปริมาณกาว(%) 100:50, 100:60, 100:70 และใช้น้ำในสัดส่วน 1.1, 1.3, 1.5 ขึ้นรูปโดยการอัดร้อนในอุณหภูมิ 120 องศาเซลเซียส มีแรงดันในการอัด 100 กก./ตร.ซม. เวลาในการอัด 10 นาที

ผลที่ได้จากการทดสอบคุณสมบัติตามมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมแผ่นขึ้นไม้อัดชนิดอัดราบ (มอก. 876-2547) พบว่า ขึ้นงานที่มีความแข็งแรงที่สุด และผ่านค่ามาตรฐานคือ ขึ้นงานที่มีอัตราส่วน ปริมาณเส้นใยกับอัตราส่วนผสมกาวที่ปริมาณกาว(%) 30:70,40:60,50:50 ผ่านค่ามาตรฐานทั้งหมดโดยมีค่าแรงต้านทาน 23.6 kg/f, 23.6 kg/f,38 kg/f ตามลำดับปริมาณการเพิ่มอัตราส่วน น้ำ และ กาว ซึ่งถือว่าปริมาณการยึดเกาะสูง ในอัตราส่วนที่ใช้ น้ำและกาว ในปริมาณสูงกว่านี้ ขึ้นงานจะไม่มีแรงต้านทานเนื่องจากคุณสมบัติในการยึดเกาะน้อยเกินไป และเมื่อนำขึ้นงานไปทดสอบปริมาณความชื้น (Moisture Content) ในอุณหภูมิ 140 องศา ระยะเวลา 24 ชั่วโมง อัตราส่วนการพองตัวความหนาค่าเฉลี่ยประมาณ 30-35 % (กก./ลบ.ม) ซึ่งสูงกว่ามาตรฐาน ที่ต้องไม่เกิน 4-13 %

การทดสอบพองตัวตามความหนา (Thickness Swelling) อัตราส่วนผสม ใยกล้วย : ผงแป้งมันสำปะหลัง(%) 30:70,40:60 สัดส่วนกาวปริมาณกาวต่อปริมาณน้ำที่ใช้ผสมกาว(กรัม/น.ม.แป้งมันสำปะหลัง)ใช้ 1.5 ผลการทดสอบผ่านค่ามาตรฐาน สามารถเพิ่มมูลค่าเศษวัสดุทางการเกษตรที่เหลือใช้ได้

คำสำคัญ : วัสดุผนัง,ผนังจากวัสดุธรรมชาติ,การนำความร้อน,ใยกล้วย

Abstract

The purpose of this research is to introduce banana fiber, which is mainly used in banana tree in agriculture, will use the result. And leaves mostly Which in the circuit of the banana tree when the effect. It will not be able to get out again, but in the trunk is cut. Banana fiber from the stem to produce products. The properties of banana fiber and study the appropriate production methods. Study physical properties with

toughness. When compressed with a binder. Is a cassava starch that is produced by itself without bleaching. Experimental production of wall panels. By using the above material as a substrate. And physical comparison test Density test Tensile strength test Moisture test By comparison With the standard of industrial plywood plate (TIS 876-2547), the test piece is 15x15x1 cm with the density of 400 kg / m³. The ratio varies according to the results of the test. For gluing ratio: 100: 50, 100: 60, 100: 70, and 1.1: 1.3, 1.5: Celsius has a compression pressure of 100 kg / square cm, 10-15 minutes compression time.

Results of the industry standard test found that the strongest specimens And pass the standard value is Workpiece with ratio Fiber content with glue ratio at glue volume(%) 30:70,40:60,50: 50 Pass all standard values There are 23.6 kg / f, 23.6 kg / f, 38 kg / f resistances, respectively. In a high ratio of water and glue, the workpiece will have no resistance. Moisture content was measured at 140 deg., 24 hours. The swelling ratio was about 30-35% (Kg/ m³) Thickness Swelling Standard Pass Can add value to the waste of agricultural materials are left.

Keywords : Wall Material, Wall Material Form Natural , Conduction , BananaFiber

*ผู้นิพนธ์ประสานงาน janya876@gmail.com โทร. 0970041032

1. บทนำ

กล้วยน้ำว้า Banana tree เป็นพืชที่มีความสำคัญในระบบเศรษฐกิจ เป็นพืชอาหารของโลกที่มีปลูกอยู่มากกว่า 135 ประเทศทั้งในเขตร้อนและเขตกึ่งร้อน จากข้อมูลทางสถิติขององค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ (FAO Stat, 2014) [1] ปี 2555 ทั่วโลกมีพื้นที่เก็บเกี่ยวกล้วยประมาณ 31 ล้านไร่ ผลผลิตกล้วยประมาณ 96 ล้านตัน มูลค่าประมาณ 7.69 แสนล้านบาท แนวโน้มการผลิตตั้งแต่ปี 2550-2555 พบว่า พื้นที่เก็บเกี่ยวกล้วย ผลผลิตกล้วย และมูลค่าผลผลิตกล้วยของโลก มีอัตราเพิ่มขึ้น ประมาณ 1.19, 0.54 และ 2.49 เปอร์เซ็นต์ ในประเทศไทยมีพื้นที่ทางการเกษตร ประมาณ 149.26 ล้านไร่ เป็นพื้นที่สวนไม้ผลไม่มียืน ต้น 34.91 ล้านไร่ คิดเป็น 23.4 เปอร์เซ็นต์ (สศก. 2555) [2] ด้านผลผลิตกล้วยน้ำว้าเพิ่มขึ้นจาก 156,367.1 ตัน ในปี 2552 เป็น 773,732.4 ตัน ในปี 2556 เพิ่มขึ้นร้อยละ 36.3 ต่อปี (ศูนย์สารสนเทศ กรมส่งเสริมการเกษตร, 2557) [3] ซึ่งส่วนใหญ่ในการนำต้นกล้วยมาใช้นั้นในทางเกษตรจะใช้ผล และใบเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งในวงจรของต้นกล้วยเมื่อออกผล 1 ครั้ง จะทำให้ไม่สามารถออกผลได้อีก แต่ในส่วนของลำต้นนั้นก็จะตัดทิ้ง มีการใช้ประโยชน์ที่ผล และใบ ส่วนตัวลำต้นไม่นิยมนำมาใช้งาน อีกทั้งเส้นใยจากกล้วยเป็นเส้นใยธรรมชาติที่จัดอยู่ในกลุ่มของเส้นใยเซลลูโลส(ยางยวท, 2552) [4] นอกจากนี้เส้นใยกล้วยบริเวณกาบใบมีความเหนียวพอที่จะนำมาใช้ประโยชน์ทางสิ่งทอได้ (พรรณี ,2537)[5]จึงนำใยกล้วยที่ได้จากกาบใบมาสร้างผลิตภัณฑ์ ที่สามารถใช้ประโยชน์ได้ จากคุณสมบัติของใยกล้วยและศึกษาวิธีการผลิตที่เหมาะสม ศึกษาคุณสมบัติทางด้านกายภาพที่มีความเหนียว เมื่อนำมาอัดกับวัสดุประสาน คือแป้งจากมันสำปะหลังที่ผลิตเองโดยปราศจากการฟอกให้ขาว แล้วจึงทำการทดลองผลิตแผ่นวัสดุบุผนัง โดยใช้วัสดุข้างต้นเป็นตัวตั้งต้น และทดสอบเปรียบเทียบคุณสมบัติทางกายภาพ ทดสอบโดยใช้ความหนาแน่นที่ 400 ทดสอบโมดูลัสแตกร้าว ทดสอบความชื้น (Moisture Content) ทดสอบการพองตัวความหนา(Thickness Swelling) โดยเปรียบเทียบ กับมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม แผ่นขึ้นไม้อัดชนิดอัดราบ (มอก. 876-2547)

งานวิจัยนี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อนำเส้นใยกล้วยอัดเป็นแผ่นผนังกันความร้อนโดยเลือกใช้วัสดุประสานเป็นกาวจากมันสำปะหลัง เพื่อทดสอบหาประสิทธิภาพที่เหมาะสมในการใช้งานเป็นวัสดุผนังภายในตามมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมแผ่นขึ้นไม้อัดชนิดอัดราบ (มอก. 876-2547) โดยอยู่ในกลุ่มแผ่นไม้วิทยาศาสตร์ที่ใช้เส้นใยของไม้หรือมัดของเส้นใยของไม้ (Fibre board) ซึ่งได้จากการย่อยชิ้นไม้สับโดยผ่านกระบวนการที่ใช้ความร้อนสูงให้เป็นเส้นใย แล้วนำเส้นใยนั้นมาเรียงเป็นแผ่นโปร่ง ๆ หลังจากนั้นเข้าเครื่องอัดให้เป็นแผ่นตามขนาดที่ต้องการ แผ่นเส้นใยไม้อัดที่ผลิตออกมานั้นมีหลายแบบแตกต่างกันตามสภาพความเปียกแห้งของเส้นใยขณะทำแผ่นและชนิดของกาวที่นำมาใช้ รวมทั้งปริมาณกาวที่ใช้เป็นตัวประสานด้วย ความแน่นของแผ่นเส้นใยไม้อัดจะแตกต่างกันไปตามกำลังของเครื่องจักรที่ใช้

แนวทางการทดลองและทดสอบเป็นการนำวัสดุเหลือทิ้งทางการเกษตรมาทำวัสดุใหม่โดยใช้ใยกล้วยที่เป็นวัสดุเหลือทิ้งและหางในทุภูมิภาคของประเทศเขตร้อนโดยแบ่งมันสำปะหลังเป็นตัวประสาน การอัดขึ้นรูปแผ่นใช้กรรมวิธีการอัดร้อนโดยใช้แม่พิมพ์สำหรับผลิตวัสดุตัวอย่าง ขนาด 15x15x0.1 เซนติเมตร ที่ความหนาแน่น 400 รวมถึงการนำแผ่นวัสดุผนังไปทดสอบค่าความแข็งแรงของวัสดุ ทั้งนี้ต้องสามารถใช้ให้เป็นวัสดุที่ใช้แทนผนังเบาเทียบเท่ามาตรฐาน (มอก.876-2547) เพื่อเป็นวัสดุใหม่ที่มาจากรธรรมชาติ 100%

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อพัฒนาวัสดุผนังจากใยกล้วย ตามมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม แผ่นขึ้นไม้อัดชนิดอัดราบ (มอก.876-2547) โดยเป็นวัสดุธรรมชาติ 100%

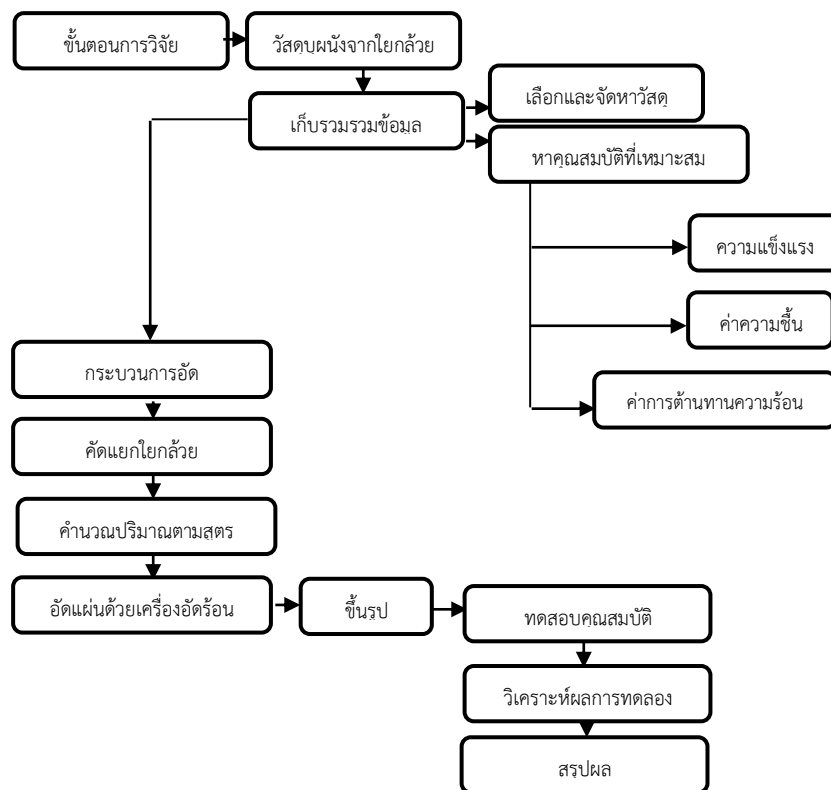
ขอบเขตงานวิจัย

งานวิจัยนี้ใช้เส้นใยจากก้านกล้วยที่เหลือจากการเกษตร มาทางการศึกษาวิจัยเพื่อผลิตวัสดุผนังภายในอาคารโดยใช้วัสดุประสานจากมันสำปะหลัง นำมาอัดขึ้นรูปโดยใช้ความร้อนขนาดของวัสดุที่ศึกษา 15x15x0.1 เซนติเมตรโดยจะศึกษาและทดลองการผลิตวัสดุผนังได้จากเส้นใยกล้วยนำว่าเท่านั้นเพื่อจะทดสอบทางด้านกายสมบัติและทดสอบทางด้านกลสมบัติตามมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมแผ่นขึ้นไม้อัดชนิดอัดราบ(มอก. 876-2547)

วิธีการทำวิจัย

1. ขั้นตอนการทำวิจัย

การศึกษาวิจัยดังกล่าวนี้การศึกษาวิจัยดังกล่าวนี้เป็นการศึกษาวิจัยแบบทดลองโดยการผลิตแผ่นวัสดุผนังจากใยกล้วย โดยมีขั้นตอนการออกแบบละศึกษาวิจัยดังนี้

ภาพที่ 1 ขั้นตอนการทำวิจัย
 อุปกรณ์

วัสดุและอุปกรณ์

1. เพลทไม้ ขนาด 15x15x0.1
2. เครื่องชั่งน้ำหนัก
3. เครื่องอัดร้อน
4. แผ่นพรอยด์กันร้อน
5. ถังสำหรับคลุกส่วนผสม
6. ที่ตวงปริมาณวัสดุ
7. เส้นใยจากเปลือกต้นกล้วย 3 แบบ ได้แก่ แบบเส้น ขนาด 3มิลลิเมตร แบบเส้นใยขนาดเล็ก และแบบผง

ภาพที่ 2 เส้นใยกล้วยแบบละเอียด

- 8.เครื่องปั่น
- 9.น้ำ
- 10.ผงแป้งจากมันสำปะหลัง

วิธีการผลิตแป้ง

- 1.ล้างทำความสะอาด ปอกเปลือก เลือกใช้เฉพาะส่วนที่เป็นเนื้อ

ภาพที่ 3 มันสำปะหลังสด

2. หั่นให้ชิ้นเล็กลงเพื่อให้มันสำปะหลังแห้งเร็ว

ภาพที่ 4 มันสำปะหลังอบแห้ง

3. นำไปอบแห้งด้วยเครื่องอบลมร้อน ตั้งอุณหภูมิเครื่อง 70 องศา ทิ้งไว้ 24 ชั่วโมง

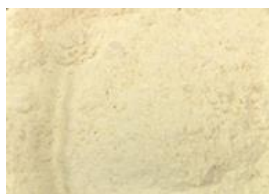
ภาพที่ 5 มันสำปะหลังอบแห้ง

4.ครบ 24 ชั่วโมง นำออกจากเครื่อง

ภาพที่ 6 มันสำปะหลังอบแห้ง

5.นำไปปั่นกับเครื่องปั่น และกรองแป้ง

ภาพที่ 7 แป้งมันสำปะหลัง

ตารางที่ อัตราส่วนผสมที่กำหนด

ความหนาแน่น	อัตราส่วนผสม ใยกล้วย : ผงแป้งมันสำปะหลัง(%)	ปริมาณน้ำที่ใช้ผสมกาว (กรัม/ น้ำหนักผงแป้งมันสำปะหลัง)
	50 : 50	1.5
400	60 : 40	1.5
	70 : 30	1.5

ตัวอย่างการคำนวณปริมาณส่วนผสม

สูตรการคำนวณลักษณะทางกายภาพและหาค่าความต้านแรงดึง

1.) การคำนวณหาความหนาแน่นในการขึ้นรูปแผ่น (Density)

$$D = m/v$$

เมื่อ

D คือ ความหนาแน่น (กิโลกรัม/ลูกบาศก์เมตร)

M คือ มวลหรือน้ำหนัก (กรัม)

V คือ ปริมาตร (ลูกบาศก์เมตร)

การคำนวณปริมาณส่วนผสมที่ใช้ผลิตแผ่น ขนาด 15x15x1 ซม. ความหนาแน่นที่400 กก/ลบ.ม.

แผ่นวัสดุมีความหนาแน่น 0.4 กรัม/ลบ.ซม. (หรือ 400 กก./ลบ.ม.)

แผ่นวัสดุอัดมีขนาด 15x15 เซนติเมตร

แผ่นวัสดุอัดมีความหนา 10 มิลลิเมตร

ใช้ปริมาณน้ำหนักรวตวัสดุ 30 % ของน้ำหนักรวตแห้ง

วัสดุมีความชื้น 12%

สูตร ความหนาแน่น = มวลหรือน้ำหนัก/ปริมาตร

มวล (วัสดุ+รว) = ปริมาตร x ความหนาแน่น

$$= (ก \times ข \times น) \times \text{ความหนาแน่น}$$

$$= 225 \times 0.4$$

$$= 90$$

หมายเหตุ *ความหนาแน่นของแผ่นวัสดุให้เปลี่ยนตามความหนาแน่นที่กำหนด

แผ่นประกอบมวล 90 กรัม

ดังนั้น ใช้ ใยแก้ว 90 กรัม*70 % (แผ่นประกอบมวลXปริมาณวัสดุที่จะใช้)

$$=63 \text{ กรัม}$$

รวมค่าความชื้นของวัสดุ 12% = 63 x 1.12* = 70.56

คำนวณปริมาณส่วนผสม

สูตรการคำนวณลักษณะทางกายภาพและหาค่าความต้านแรงดึง

1.) การคำนวณหาความหนาแน่นในการขึ้นรูปแผ่น (Density)

$$D = m/v$$

เมื่อ

D คือ ความหนาแน่น (กิโลกรัม/ลูกบาศก์เมตร)

M คือ มวลหรือน้ำหนัก (กรัม)

V คือ ปริมาตร (ลูกบาศก์เมตร)

การคำนวณปริมาณส่วนผสมที่ใช้ผลิตแผ่น ขนาด 15x15x1 ซม. ความหนาแน่นที่

400 กก./ลบ.ม.

แผ่นวัสดุมีความหนาแน่น 0.4 กรัม/ลบ.ซม. (หรือ 400 กก./ลบ.ม.)

แผ่นวัสดุอัดมีขนาด 15x15 เซนติเมตร

แผ่นวัสดุอัดมีความหนา 10 มิลลิเมตร

ใช้ปริมาณน้ำหนักกาวติดวัสดุ 30 % ของน้ำหนักวัสดุแห้ง

วัสดุมีความชื้น 12%

สูตร ความหนาแน่น = มวลหรือน้ำหนัก/ปริมาตร

มวล (วัสดุ+กาว) = ปริมาตร x ความหนาแน่น

$$= (ก \times ย \times น) \times \text{ความหนาแน่น}$$

$$= 225 \times 0.4$$

$$= 90$$

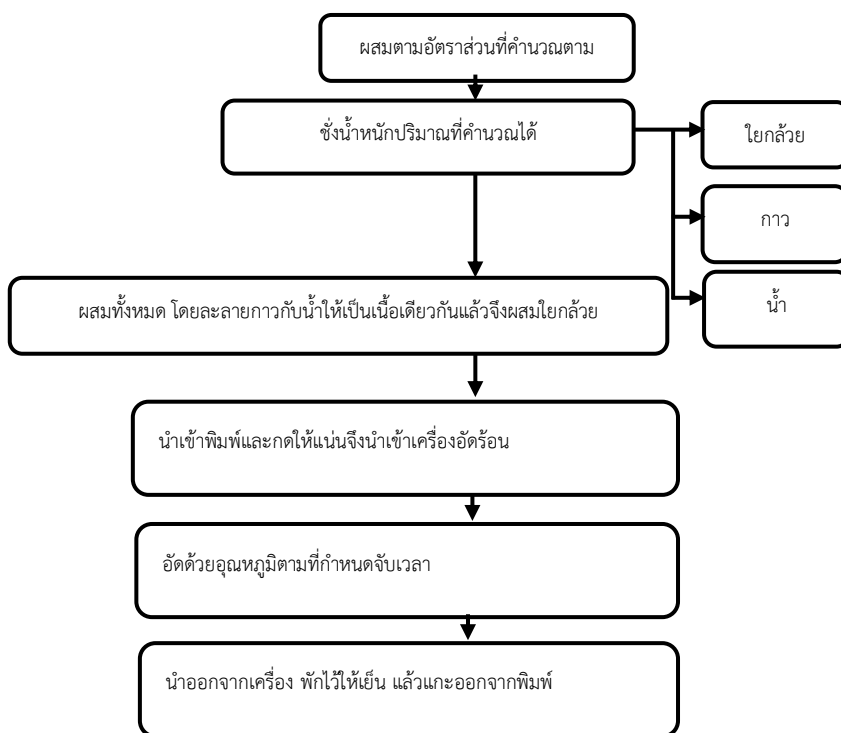
หมายเหตุ *ความหนาแน่นของแผ่นวัสดุให้เปลี่ยนตามความหนาแน่นที่กำหนดแผ่นประกอบมวล 90 กรัม ดังนั้น ใช้ โยกล้วน 90 กรัม*70 % (แผ่นประกอบมวลXปริมาณวัสดุที่จะใช้)

$$=63 \text{ กรัม}$$

รวมค่าความชื้นของวัสดุ 12% = $63 \times 1.12^* = 70.56$

3.1.4 ขั้นตอนการทำแผ่นวัสดุบุผนังจากโยกล้วน

ขั้นตอนการทำ

ภาพที่ 8 ขั้นตอนการทำ

ผสมตามอัตราส่วนที่คำนวณตามสูตร $D = m/v$

ภาพที่ 9 ขั้นตอนการทำ
 ชั่งน้ำหนักใยกล้วย แป้ง และน้ำตามสูตรที่คำนวณได้

ภาพที่ 10 ขั้นตอนการทำ
 ผสมแป้งกับน้ำให้เป็นเนื้อเดียวกัน ผสมใยกล้วย

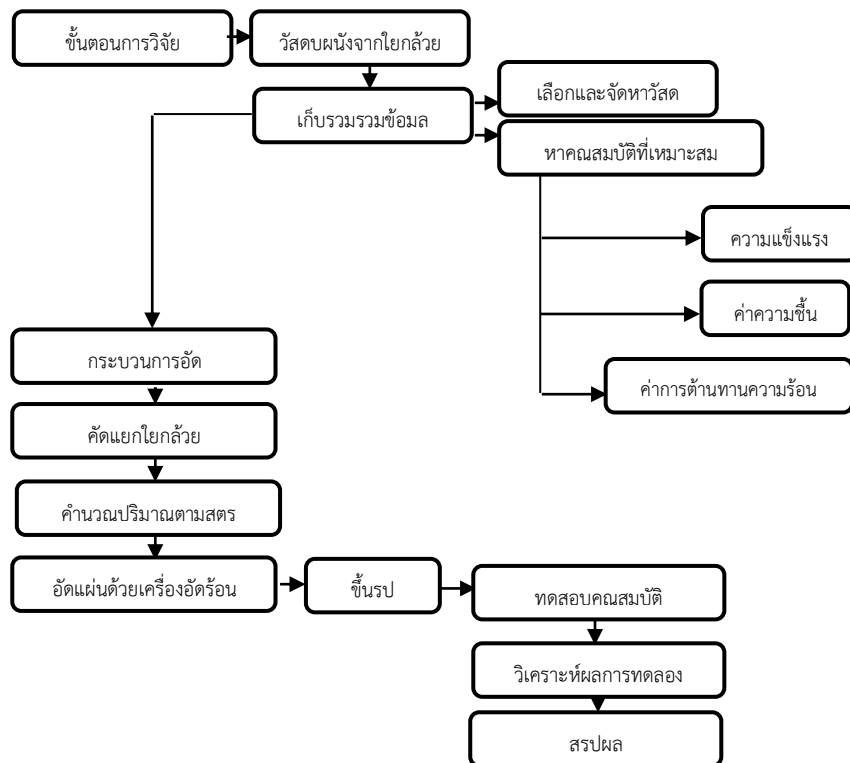

ภาพที่ 11 ขั้นตอนการทำ
 อัดกับพิมพ์และกดให้เข้ารูปนำพิมพ์ออกและเอาเข้าเครื่องอัดร้อน อุณหภูมิ 120 องศา เวลา 10 นาที

วิธีการทำวิจัย

1. ขั้นตอนการทำวิจัย

การศึกษาวิจัยดังกล่าวนี้การศึกษาวิจัยดังกล่าวนี้เป็นการศึกษาวิจัยแบบทดลองโดยการผลิตแผ่นวัสดุบุผนังจากใยกล้วย โดยมีขั้นตอนการออกแบบและศึกษาวิจัยดังนี้

ภาพที่ 12 ขั้นตอนการทำวิจัย

การทดสอบทางด้านทางกลสมบัติ

ทดสอบมอดูลัสแตกหัก (MOR)

คุณสมบัติทางกลสมบัติหมายถึง คุณลักษณะของแผ่นประกอบที่สามารถนำไปใช้งานโดย ผ่านการทดสอบ และอธิบายผลทางฟิสิกส์ต่างๆ

1. เครื่องมือกดซึ่งวัดแรงกดได้ละเอียดถึง 5 N หรือ 5% ของแรงกดสูงสุดที่ขั้นทดสอบรับ ได้ แทงกดต้องมีปลายสวนที่ไขกวดเป้นรูปครึ่งวงกลม มีรัศมีประมาณ 10 มม. และมีความยาวของ แทงกดไม่น้อยกว่าความกว้างของชิ้นงานที่ทดสอบ
2. แทนรองรับ ต้องมีลักษณะหน้าตัดเป้นวงกลม หรือรูปครึ่งวงกลมมีรัศมีประมาณ 10 มม. และมีความหนาของแทนรองรับไม่น้อยกว่าความกว้างของชิ้นทดสอบ
3. เครื่องวัดการแอนตัวซึ่งอ่านค่าได้ละเอียดถึง 0.1 มม.

วิธีการทดสอบ

1. การทดสอบมอดูลัสแตกกร้าวขนาดทดสอบ 50 มม. x 150 มม. ของแต่ละชั้น 44
2. วางชั้นทดสอบบนแท่งรองรับซึ่งมีระยะห่าง 15 เทา ของความหนาของชั้นทดสอบ แต่ ต้องไม่น้อยกว่า 150 มม. ให้ปลายชั้นงานที่ทดสอบยื่น จากจุดที่รองรับข้างละประมาณ 25 มม.
3. ให้แรงกดลงที่จุดกึ่งกลางของชั้นทดสอบ โดยมีอัตราการเพิ่มแรงกดอย่างสม่ำเสมอ เวลาที่ไช้ตั้งแต่เริ่มกด จนกระทั่งชั้นทดสอบหักต้องไม่น้อยกว่า 30 วินาทีแต่ไม่มากกว่า 90 วินาที

วิธีการคำนวณ

$$f_f = \frac{m_1 - m_2}{m_1} \times 100$$

$$f_m = \frac{3 F_{max} l_1}{2 b t^2}$$

เมื่อ f_m คือ มอดูลัสแตกกร้าว (เมกะพาสคัล)

F_{max} คือ แรงกดสูงสุดที่ชั้นทดสอบรับได้ (นิวตัน)

l_1 คือ ระยะห่างของแท่งรองรับได้ (มิลลิเมตร)

b คือ ความกว้างที่จุดกึ่งกลางด้านยาวของชั้นทดสอบ (มิลลิเมตร)

t คือ ความหนาแน่นที่จุดกึ่งกลางของชั้นทดสอบ (มิลลิเมตร)

ภาพที่ 13 ทดสอบความแข็งแรง

การทดสอบทางด้านกายภาพสมบัติ

ปริมาณความชื้น (Moisture Content)

เครื่องมือ

1. เครื่องชั่ง ที่ชั่งได้ละเอียดถึง 0.01 กรัม
2. ชั่งชั้นทดสอบซึ่งผ่านการทดสอบให้ไดมวลที่แน่นอน ถึง 0.01 กรัม เป็นมวลของชั้น ทดสอบก่อนอบ
3. ตู้อบที่สามารถควบคุมอุณหภูมิคงที่ (140) องศาเซลเซียส จนไดมวลคงที่คือ มวลของชั้นทดสอบ เมื่อชั่ง 2 ครั้ง ที่เวลาห่าง 6 ชั่วโมง ต้องไม่แตกต่างกันเกิน 0.1 % ของมวลของ ชั้นทดสอบ

ภาพที่ 14 ตู้อบแห้ง

1. ปล่อยให้เย็น

ที่ 15 ชิ้นงานก่อนชั่ง

5. ชั่งชิ้นทดสอบ เป็นมวลของชิ้นทดสอบหลังอบแห้ง

ภาพที่ 16 ชั่งน้ำหนักชิ้นงาน

วิธีการคำนวณ หาค่าปริมาณความชื้นจากสูตร

$$\text{ปริมาณความชื้น ร้อยละ} = \frac{m_1 - m_2}{m_1} \times 100$$

เมื่อ m_1 คือ มวลของชิ้นทดสอบก่อนอบ เปน กรัม

m_2 คือ มวลของชิ้นทดสอบหลังอบแห้ง เปน กรัม

การทดสอบการพองตัวตามความหนา (Thickness Swelling)

เครื่องมือ

1. ไมโครมิเตอร์หรือเครื่องมือวัดความหนาที่เทียบเท่า วัดได้ละเอียดถึง 0.05 มม.

วิธีการทดสอบ

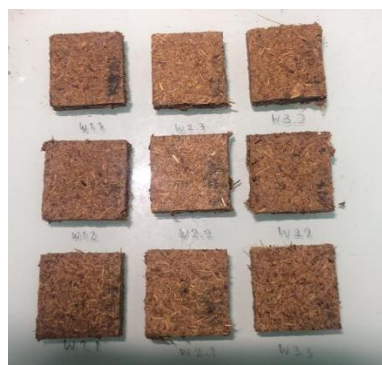
1. การทดสอบการพองตัวตามความหนาขนาดทดสอบ 50x50 มม. ของแต่ละชิ้น
2. ทำเครื่องหมายตำแหน่งที่วัดความหนาวัดความหนาของชิ้นทดสอบเป็นความหนา ก่อนแช่น้ำ

ภาพที่ 17 วัดระยะด้วยเครื่องมือไมโครมิเตอร์

. แลหาค่าเฉลี่ยเป็นความหนาก่อนแช่น้ำ นำชิ้นทดสอบแช่ในน้ำสะอาดที่อุณหภูมิห้อง โดยตั้งชิ้นทดสอบให้ติดฉากกับระดับผิวน้ำ ใ้ขอบบนอยู่ใต้ผิวน้ำ ประมาณ 25 มม. แต่ละชิ้นห่าง จากกันและต้องห่างผนังและก้นภาชนะที่ใส่ ไม่น้อยกว่า 10 มม.

4. เมื่อแช่ชิ้นทดสอบครบ 2 ชั่วโมงแล้ว นำชิ้นงานทดสอบขึ้นมาซับน้ำที่ผิวออกให้หมด ด้วยผาหมาด แลปล่อยให้วัสดุอุณหภูมิห้อง โดยวางให้ขอบด้านในดานหนึ่งอยู่บนแผ่นวัสดุที่ไม่ดูด ซึมน้ำ เช่น พลาสติก หรือกระจก

ภาพที่ 18 ชิ้นงานที่นำมาพัก

5. เมื่อปล่อยให้ชิ้นทดสอบไวครบ 1 ชั่วโมง นำชิ้นทดสอบขึ้นมาวัดความหนาตามตำแหน่ง เดิม แล้วหาคาเฉลี่ยเป็นความหนาหลังแช่น้ำ
 วิธีคำนวณ หาคาการพองตัวของชิ้นทดสอบตามความหนาจากสูตร

$$\text{การพองตัวของชิ้นทดสอบ} = \frac{t_1 - t_2}{t_1} \times 100$$

เมื่อ t_1 คือความหนาของชิ้นทดสอบก่อนแช่น้ำ เป็นมิลลิเมตร

t_2 คือความหนาของชิ้นทดสอบหลังแช่น้ำเป็นมิลลิเมตร

ผลและวิจารณ์

1. ผลการทดสอบมอดูลัสแตกร้าว

ผลการทดสอบครั้งที่ 1 ปริมาณน้ำ

การทดสอบ Bending test

ความหนาแน่น 400

2.3 : 1 : 1.1

ตารางที่ 1 การทดสอบ Bending test

ชื่อชิ้นงาน	ความกว้าง (mm)	ความยาว (mm)	ความหนา (mm)	น้ำหนัก (g)	Maximum (kg/f)
W1.1	149.41	149.46	10.45	91.30	13
W1.2	148.80	149.87	10.40	88.57	8
W1.3	148.22	150.16	10.25	93.82	10

ผลการทดสอบ Bending test

ความหนาแน่น 400

2.3 : 1 : 1.3

ตารางที่ 2 การทดสอบ Bending test

ชื่อชิ้นงาน	ความกว้าง (mm)	ความยาว (mm)	ความหนา (mm)	น้ำหนัก (g)	Maximum (kg/f)
W2.1	151.28	148.93	11.53	87.65	15
W2.2	149.72	151.42	10.66	90.48	11
W2.3	149.63	149.82	10.83	89.23	19

ผลการทดสอบ Bending test

ความหนาแน่น 400

2.3 : 1 : 1.5

ตารางที่ 3 การทดสอบ Bending test

ชื่อชิ้นงาน	ความกว้าง (mm)	ความยาว (mm)	ความหนา (mm)	น้ำหนัก (g)	Maximum (kg/f)
W3.1	148.52	149.28	10.87	90.26	24
W3.2	149.52	147.64	10.18	93.75	10
W3.3	149.46	150.45	11.99	94.25	17

ผลการทดสอบครั้งที่ 2 ปริมาณกาว

การทดสอบ Bending test

ความหนาแน่น 400

ใยกล้วย : ผงแป้งมันสำปะหลัง(%) 100:50

ปริมาณน้ำที่ใช้ผสมกาว 1.5

ตารางที่ 4 การทดสอบ Bending test

การทดสอบ Bending test

ความหนาแน่น 400

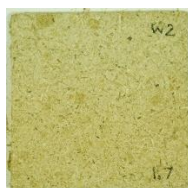
ใยกล้วย : ผงแป้งมันสำปะหลัง(%) 100:60

ชื่อชิ้นงาน	ความกว้าง (mm)	ความยาว (mm)	ความหนา (mm)	น้ำหนัก (g)	Maximum (kg/f)
W1.1	148.82	149.22	10.63	86.3	23
W1.2	149.17	149.77	10.43	87.4	28
W1.3	151.33	152.04	10.14	85.7	20

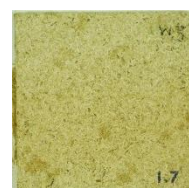
ปริมาณน้ำที่ใช้ผสมกาว 1.5

W1.1

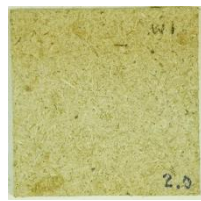
W1.2

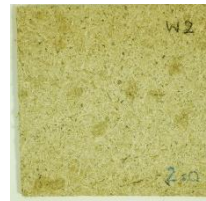
W1.3

ตารางที่ 5 การทดสอบ Bending test

ชื่อชิ้นงาน	ความกว้าง (mm)	ความยาว (mm)	ความหนา (mm)	น้ำหนัก (g)	Maximum (kg/f)
W2.1	149.45	148.51	10.26	86.1	31
W2.2	149.28	149.31	9.76	88.6	32
W2.3	148.37	148.92	9.86	86.8	15

W2.1

W2.2

W2.3

การทดสอบ Bending test

ความหนาแน่น 400

ใยกล้วย : ผงแป้งมันสำปะหลัง(%) 100:70

ปริมาณน้ำที่ใช้ผสมกาว 1.5

ตารางที่ 5 การทดสอบ Bending test

ชื่อชิ้นงาน	ความกว้าง(mm)	ความยาว (mm)	ความหนา (mm)	น้ำหนัก (g)	Maximum (kg/f)
W3.1	149.81	148.97	9.89	99.1	53
W3.2	146.84	149.35	9.77	87.9	40
W3.3	147.98	149.58	9.61	83.6	21

ผลการทดสอบครั้งที่ 3 ปริมาณกาว

การทดสอบ Bending test

ความหนาแน่น 400

ใยกล้วย : ผงแป้งมันสำปะหลัง(%) 100:50

ปริมาณน้ำที่ใช้ผสมกาว 2.25

W3.1

W3.2

W3.3

การทดสอบ Bending test

ความหนาแน่น 400

ใยกล้วย : ผงแป้งมันสำปะหลัง(%) 100:50

ปริมาณน้ำที่ใช้ผสมกาว 2.5

ตารางที่ 6 การทดสอบ Bending test

ชื่อ ชิ้นงาน	ความกว้าง (mm)	ความยาว (mm)	ความหนา (mm)	น้ำหนัก (g)	Maximum (kg/f)
W4.1	149.9	149.69	9.92	100.1	9
W4.2	150.12	149.77	9.91	120	0
W4.3	150.18	150.19	9.88	115.1	0

W4.1

W4.2

W4.3

ตารางที่ 7 การทดสอบ Bending test

ชื่อ ชิ้นงาน	ความกว้าง (mm)	ความยาว (mm)	ความหนา (mm)	น้ำหนัก (g)	Maxximum (kg/f)
W5.1	149.58	149.27	9.86	98.8	0
W5.2	150.49	148.05	10.11	114.7	0
W5.3	150.21	150.67	9.68	118.5	0

W5.1

W5.2

W5.3

ผลการวิจัย

ตารางที่ 8 ค่าเฉลี่ยโมดูลัสแตกร้า

ค่าเฉลี่ยโมดูลัสแตกร้า(MOR)				ผลการเทียบค่า
การเวทน้ำหนัก	ปริมาณน้ำที่ใช้ผสมกาว (กรัม/น.น.แป้งมัน สำหรับหลัง)	ค่าความ ต้านทาน Maxximum (Kg/f) สูงสุด	สรุปผล	มาตรฐาน ผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมชนิดอัด ราบ มอก.876-2547 ไม่น้อยกว่า 14
เวทปริมาณน้ำ	1.1	10.3 Kg/f		ไม่ผ่านมาตรฐาน
อัตราส่วนผสม	1.3	15 Kg/f		ผ่าน
โยกล้วย : ผงแป้งมัน สำหรับหลัง(%) 100:70	1.5	17 Kg/f		ผ่าน
สรุปผลค่าความต้านทานสูงสุด			1 .5	
สัดส่วนกาวปริมาณกาว - ปริมาณน้ำที่ใช้ผสม กาว (กรัม/น.น.แป้งมัน สำหรับหลัง)ใช้ 1.5 เป็นตัว ตั้ง	อัตราส่วนผสม โยกล้วย : ผงแป้งมัน สำหรับหลัง(%)			
	30:70	23.6 kg/f		ผ่าน
	40:60	26 kg/f		ผ่าน
	50:50	38 kg/f		ผ่าน

สรุปผลค่าความต้านทานสูงสุด			5	
			0:50	
เวทปริมาณน้ำ - อัตราส่วนผสม โยกลีวาย : ผงแป้งมัน สำปะหลัง(%) 50:50	ปริมาณน้ำที่ใช้ผสมกาว (กรัม/น.แป้งมัน สำปะหลัง)			
	2.25	0		ไม่ผ่านมาตรฐาน
		kg/f		
	2.5	3		ไม่ผ่านมาตรฐาน
	kg/f			

ตารางที่ 9 ผลการทดสอบปริมาณความชื้น (Moisture Content)

ชื่อชิ้นงาน	ความชื้น			มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมชนิด อัตราบ มอก.876-2547 4-13(%)
	น้ำหนักก่อนอบ(g)	น้ำหนักหลังอบ(g)	ความชื้น (%)	
W1	10.7	7.4	30.8	ไม่ผ่าน
W2	10.8	7.5	30.5	ไม่ผ่าน
W3	11.6	8.2	29.3	ไม่ผ่าน
W4	12.9	8.0	37.9	ไม่ผ่าน
W5	12.3	8.8	28.4	ไม่ผ่าน
W6	14.3	9.3	34.9	ไม่ผ่าน
W7	15.8	9.8	37.9	ไม่ผ่าน
W8	13.0	8.1	37.6	ไม่ผ่าน
W9	13.7	8.7	36.4	ไม่ผ่าน

ตารางที่ 10 ผลการทดสอบพองตัวตามความหนา (Thickness Swelling)

ชื่อชิ้นงาน	การพองตัวตามความหนา				
	น้ำหนักรก่อนทดลอง (mm.)	ความหนาหลังทดลอง(mm.)	WA(%)	ความหนาแน่นเฉลี่ย(%)	มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมชนิดอัตราบ มอก.876-2547 ไม่เกิน 12(%)
W1	10.07	10.31	2.30	1.8	ผ่าน
W2	10.22	10.45	2.20		
W3	9.90	10.00	1.00		
W4	9.42	10.49	0.10	5.7	ผ่าน
W5	9.86	10.83	9.80		
W6	9.82	10.54	7.30		
W7	9.17	10.83	18.10	19.9	ไม่ผ่านมาตรฐาน
W8	9.34	11.17	19.5		
W9	8.96	10.95	22.2		

ข้อเสนอแนะ

จากการทดสอบค่าความหนาแน่น อยู่ในเกณฑ์ที่มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมแผ่นขึ้นไม้อัดชนิดอัตราบ(มอก. 876-2547) ซึ่งกำหนดไว้ที่400-900 กก./ลบ.ม. และพบว่าในการทดสอบครั้งที่ 1 ปริมาณน้ำ อัตราส่วนผสมเส้นใยต่อผงแป้งมันสำปะหลัง(%) 100:70 ปริมาณน้ำที่ใช้ผสมกาว(กรัม/น.น.แป้งมันสำปะหลัง) 1.1 ไม่ผ่านค่ามาตรฐานเนื่องจากการยึดเกาะน้อยเนื่องจากปริมาณกาวที่ผสมน้อยเกินไป แต่ในอัตราส่วน 1.3 , 1.5 ค่าความต้านทาน ผ่านมาตรฐาน จึงใช้อัตราส่วน 1.5 ในการตั้งต้นเพื่อเพิ่มค่าความแข็งแรงในการทดลองขั้นต่อไป

ในการทดสอบครั้งที่2 ปริมาณเส้นใยกับอัตราส่วนผสมกาวที่ปริมาณกาว(%) 30:70,40:60,50:50 ผ่านค่ามาตรฐานทั้งหมด โดยมีค่าแรงต้านทาน 23.6 kg/f, 23.6 kg/f,38 kg/f ตามลำดับปริมาณการเพิ่มอัตราส่วน น้ำ และ กาว ซึ่งถือว่าปริมาณการยึดเกาะสูง

ในการทดสอบครั้งที่ 3 จึงใช้ อัตราส่วนของค่าที่มีความต้านทานสูงสุด คือ ปริมาณเส้นใยกับอัตราส่วนผสมกาวที่ปริมาณกาว(%)50:50 โดย ใช้ปริมาณน้ำที่ใช้ผสมกาว (กรัม/น.น.แป้งมันสำปะหลัง) 2.25,2.5 ค่าความต้านทานเป็นศูนย์ เนื่องจากปริมาณกาวและน้ำมากเกินไปทำให้เกิดการยึดเกาะน้อย ค่าจึงไม่ผ่านมาตรฐาน

การทดสอบปริมาณความชื้น (Moisture Content) หลังการอบลมร้อนเพื่อไล่ความชื้น ในอุณหภูมิ 140 องศา ระยะเวลา 24 ชั่วโมง อัตราส่วนการพองตัวความหนาเฉลี่ยประมาณ 30-35 % (กก.ลบ.ม) ซึ่งสูงกว่ามาตรฐาน ที่ต้องไม่เกิน 4-13 % คาดว่าปัจจัยที่ทำให้ค่าเฉลี่ยที่ได้มีค่าสูงกว่ามาตรฐานที่ต้องการคือ อุณหภูมิที่สูงเกินไป ควรปรับใช้เพียงแค่ 100 องศา หรือเริ่ม ไล่ลำดับระยะเวลา เพื่อให้ได้ค่าที่ต้องการ

การทดสอบพองตัวตามความหนา (Thickness Swelling) โดยใช้ชิ้นงานที่มีอัตราส่วนผสมใยกล้วย : ผงแป้งมันสำปะหลัง (%) 30:70 สัดส่วนกาวปริมาณกาว- ปริมาณน้ำที่ใช้ผสมกาว(กรัม/น.น.แป้งมันสำปะหลัง)ใช้1.5 เป็นตัวตั้งต้น ในชิ้นงานที่ W1,W2, W3

อัตราส่วนผสม ใยกล้วย : ผงแป้งมันสำปะหลัง(%) 40:60 สัดส่วนกาวปริมาณกาว- ปริมาณน้ำที่ใช้ผสมกาว(กรัม/น.น.แป้งมันสำปะหลัง)ใช้1.5 เป็นตัวตั้งต้น ในชิ้นงานที่ W4,W5,W6 อัตราส่วนการพองตัวความหนาค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 5.7 % (กก.ลบ.ม) ผ่านค่ามาตรฐาน

อัตราส่วนผสม ใยกล้วย : ผงแป้งมันสำปะหลัง(%) 50:50 สัดส่วนกาวปริมาณกาว- ปริมาณน้ำที่ใช้ผสมกาว(กรัม/น.น.แป้งมันสำปะหลัง)ใช้1.5 เป็นตัวตั้งต้น ในชิ้นงานที่ W7,W8,W9

อัตราส่วนการพองตัวความหนาค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 19.9 % (กก.ลบ.ม) ซึ่งสูงกว่ามาตรฐาน ที่ต้องไม่เกิน 12 % เกิดจาก ชิ้นงานมีความหนาแน่นของเส้นใยและกาวในปริมาณสูงเกินไป

เอกสารอ้างอิง

[1] ข้อมูลยุทธศาสตร์การพัฒนางานวิจัยกล้วยFAOSTAT | © FAO Statistics Division 2014 | 18 March 2014

[2] ศูนย์สารสนเทศ กรมส่งเสริมการเกษตร, 2557และกรมศุลกากร (2557)

[3] ศูนย์สารสนเทศ และส่งเสริมความรู้ สำนักคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการค้าเกษตรล่วงหน้า

http://www.aftc.or.th/itc/products_analyze.php?id=86&fgrp_id=6&fmnu_id=31

[4] ยงยุทธ จันทอัมพร.2552. ผนังใยกล้วย. การศึกษาค้นคว้าอิสระ, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

[5] พรณี รัตนชัยสิทธิ์, เต็มศักดิ์ ศรีรินทร์ และกรวลัย พันธุ์แพ. 2537. การแยกเส้นใยกล้วยเพื่อ ประโยชน์ทางด้านสิ่งทอ. ในการประชุมวิชาการมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ครั้งที่ 32.มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์,กรุงเทพฯ.หน้า 238-248.